

1. Besluit of een informeel gesprek een mogelijkheid is.
In dat geval: vraag de kerkenraad om een gesprek, waarin je het probleem uitlegt. Het doel is dan om het probleem informeel op te lossen en nader tot elkaar te komen.

Wanneer uit het informele gesprek niet de gewenste resultaten volgen en je je daarin niet kunt berusten, ga je verder naar stap 2. Ook wanneer het informele gesprek geen mogelijkheid is, ga je verder naar stap 2. Kies of het gaat om een bezwaar op een besluit of om een bezwaar tegen het handelen van de kerkenraad.

2. Beslis of het om een bezwaar tegen een besluit of tegen het handelen van de kerkenraad gaat.

Een besluit is een schriftelijk medegedeelde/opgestelde beslissing van de kerkenraad. Handelen is dat wat een kerkenraad of een deel daarvan doet (gedrag).

Bezwaar tegen besluit
Binnen 1 maand
na het besluit

Binnenkerkelijke
revisiefase
Het revisiezoek

Bezwaar tegen handelen

3. Schrijf een brief aan de kerkenraad met daarin:
- Je eigen naam, handtekening en dagtekening van het bezwaar.
- Het besluit dat is genomen waartegen het bezwaar gericht is
- De reden voor het indienen van het bezwaar (zorg dat je noemt op welke grond je bezwaar indient, zie hiervoor de voorwaarden in de beschikbare hulpsites).
- Argumenten die pleiten voor een andere zienswijze.
- Een uitnodiging hierover door te spreken of een andere voor jou acceptabele volgende stap.

Een besluit wordt genomen door de gehele kerkenraad. Het bezwaar wordt daarom ingediend bij de scriba en/of voorzitter. Dit mag ook een e-mail zijn, maar let op dat je altijd een afschrift van deze e-mail bij de kerkenraad moet inleveren. Doe je dit niet, dan kan dat gevolgen hebben voor het onvankelijk verklaren van een bezwaar. Je kunt iemand vragen je te helpen bij het schrijven van de brief.

Let op: wanneer het een besluit betreft dat volgens de kerkorde de toestemming van de gehele gemeente vereist, dient het bezwaar binnen twee weken binnen te zijn.

Goed om te weten: een revisiezoek (bezwaar) kan alleen worden ingediend op een besluit dat schriftelijk is medegedeeld. Is dit nog niet gebeurd? Vraag dan eerst om een schriftelijke mededeling. Daarop kun je vervolgens het bezwaar indienen.

4. De brief wordt gedeeld met de kerkenraad
De kerkenraad beslist of het bezwaar onvankelijk is. De brief wordt met de andere kerkenraadsleden gedeeld en besproken in de volgende kerkenraadsvergadering.

De kerkenraad kan een commissie instellen die de leiding krijgt over de procedure die volgt.

De kerkenraad mag advies inroepen van deskundigen of een andere externe partij. Op deze manier kunnen zij een betere overweging maken. Je krijgt de gelegenheid je uit te spreken over de ingeroepen deskundigen voordat deze daadwerkelijk geraadpleegd worden.

In sommige gevallen zal de kerkenraad schriftelijk reactie geven voordat een gesprek plaatsvindt. Dit kan je helpen je goed voor te bereiden op een gesprek. Deze brief kan ervoor zorgen dat je het genomen besluit beter begrijpt en dat je voortgang van deze procedure niet meer nodig vindt.

5. Er vindt een gesprek plaats
De commissie of kerkenraad nodigt je uit voor een gesprek over de inhoud van je bezwaar.

Van dit gesprek wordt een verslag opgesteld. Hier mag je binnen de door de commissie of kerkenraad vastgestelde termijn op reageren.

6. De beslissing van de kerkenraad
De kerkenraad neemt een beslissing over je bezwaar. Deze beslissing is gebaseerd op voorgaande stappen. De commissie (als deze er is) heeft hierin een adviserende rol.

7. Jouw reactie op de kerkenraad
Als reactie op de brief, mededeling of uitnodiging van de kerkenraad geef jij reactie. Dit kan er bijvoorbeeld op de volgende manier uitzien:
- Je reageert in een brief
- Je gaat in op de uitnodiging of doet zelf een uitnodiging tot gesprek
- Je gaat niet in op de uitnodiging
- Je gaat verder in de bezwarenprocedure.
Je kunt het ook zo laten. Reageren is dus geen verplichting.

Wanneer de reactie van de kerkenraad niet is wat je had gehoopt en wanneer je bezwaar, ook na de reactie, nog aan de voorwaarden voldoet voor het indienen van een bezwaar (zie hiervoor de beschikbare hulpsites voor het indienen van een bezwaar), kun je bezwaar indienen bij de classis. Daarvoor ga je verder naar stap 8. De procedure die nu volgt heet de appèl procedure.

Binnen 1 maand
na de schriftelijke
beslissing van de
kerkenraad

Classicale appèlfase
Het appèl
De volgende stappen zijn alleen mogelijk voor degene die de voorgaande stappen zelf doorlopen heeft.

De betrokken kerkenraad is in deze fase steeds niet betrokken bij de bespreking van het appèl en alles wat daaruit volgt.

8. Schrijf een brief naar de classis met daarin:
- Je naam, handtekening en de kerkelijke gemeente waar het bezwaar is ingediend
- De datum waarop het besluit genomen is en de datum waarop het besluit binnen de revisieperiode is genomen.
- De datum waarop je schrijft (dagtekening)
- Het besluit dat is genomen waartegen het bezwaar gericht is
- De reden voor het indienen van het bezwaar
- Argumenten die pleiten voor een andere zienswijze.
- Een overzicht van de tot nu toe genomen stappen en een (korte) uiteenzetting van het verloop van de bezwarenprocedure tot nu toe.

Stuur je brief naar de scriba van de classis waar jouw gemeente bij hoort. Dit mag in eerste instantie ook een e-mail zijn, maar er moet binnen een maand na stap 7 ook een brief bij de scriba van de classis binnen zijn gekomen. Bij deze brief moet je alle belangrijke stukken voegen.

9. De brief wordt gedeeld met de classis
De kerkenraad beslist of het bezwaar onvankelijk is. De brief wordt met de andere leden van de classis gedeeld en besproken in de volgende classisvergadering.

De classis kan een commissie instellen die de leiding krijgt over de procedure die volgt.

De classis/commissie mag advies inroepen van deskundigen of een andere externe partij. Op deze manier kunnen zij een betere overweging maken. Je krijgt de gelegenheid je uit te spreken over de ingeroepen deskundigen voordat deze daadwerkelijk geraadpleegd worden.

De kerkenraad krijgt de gelegenheid zich schriftelijk te verweren tegen jouw appèl/bezwaar. Dit wordt een verweerschrift genoemd.

10. Er vindt een gesprek plaats
De commissie hoort beide partijen. Er kunnen getuigen worden opgeroepen en ook de deskundigen kunnen worden gehoord.

In sommige gevallen besluit de classis/de commissie om jou niet te horen. In dat geval krijg je de gelegenheid schriftelijk te reageren op het verweerschrift van de kerkenraad.

Als je door ziekte niet gehoord kunt worden, kan de commissie besluiten dat je binnen vier weken alsnog gehoord wordt. eventueel kan dit verlengd worden met nog vier weken. Daarna heeft de commissie het recht zonder jou te horen door te gaan.

Van dit gesprek wordt een verslag opgesteld. Hier mag je binnen de door de commissie vastgestelde termijn op reageren.

11. Het besluit
De commissie vormt een besluit en deelt dit mede aan de classis. Dit wordt door de classis naar jou gecommuniceerd.

In art. 9.6 van de IRRA staat het volgende: "De kerkelijke vergadering beoordeelt of op basis van de vastgestelde feiten bewezen is dat het bestrede besluit in strijd is met de Heilige Schrift, de belijdenis van de kerk en/of de aanvaarde kerkorde en synodale besluiten, dan wel verweerder in redelijkheid niet tot dit besluit heeft kunnen komen. De bewijslast ten aanzien van de feiten rust op appellant." (De appellant ben jij).

Het besluit wordt schriftelijk en duidelijk beargumenteerd aan jou en aan de kerkenraad medegedeeld.

12. Appèl bij Particuliere Synode of Generale Synode
Stap 8 t/m 11 kunnen opnieuw worden gevolgd bij de meerdere vergaderingen. D.w.z. als het eerste appèl bij de classis is gedaan, dan kun je terecht bij de Particuliere Synode en daarna nog bij de Generale Synode. Na de Generale Synode kan geen appèl meer worden ingediend.

Opmerking bij stap 4
Een bezwaar kan niet onvankelijk verklaard worden.
Bijvoorbeeld wanneer:
- Het bezwaar te laat is ingediend
- Er onvoldoende informatie bij de kerkenraad is ingediend
- Niet de juiste stappen zijn gevolgd.
De kerkenraad zal hierover communiceren. Vaak krijg je de mogelijkheid nog dingen aan te leveren.

5. Ga in gesprek met de gehele kerkenraad
Dit is een melding bij de kerkenraad. Een aanvraag voor een gesprek kan bij de kerkenraad worden ingediend via de Scriba (dit gebeurt per mail of brief). Het doel van dit gesprek is dat het gedrag van het kerkenraadslid stopt.

Wanneer de kerkenraad niet in gesprek wil, dan wordt dit als besluit gecommuniceerd. Je mag hierop bezwaar maken via de route die hiernaast beschreven staat onder 'bezwaar op besluit'.

6. Vraag om een besluit.
Wanneer uit al bovenstaande pogingen nog altijd niet het gewenste resultaat naar voren komt, vraag je de kerkenraad om een besluit. Een besluit kan bijvoorbeeld zijn 'Wij geven geen gevolg aan het handelen van broeder ...'. Tegen dit besluit kun je vervolgens een bezwaar aantekenen volgens de revisieprocedure die hiernaast beschreven staat onder 'bezwaar op besluit'.

Let op: er hoeft niet altijd om een besluit gevraagd worden, er kan al een besluit genomen zijn bijvoorbeeld. Wanneer besloten wordt niet te handelen, maar het wordt niet genotuleerd, vraag dan dit wel te doen, zodat je grond hebt om bezwaar te maken.

Het vormen van commissies + recht tot wraken:
- Alle kerkelijke organen die hierboven zijn beschreven mogen een commissie instellen om onderzoek te doen of om advies uit te brengen. Zij zijn vrij zelf de leden van deze commissie te kiezen.
- Wanneer een commissie is ingesteld, mag de melder (jij dus), leden van deze commissie wraken, wanneer deze niet onpartijdig zijn of kunnen zijn. Om te wraken moet je een brief schrijven met daarin de reden van het wraken. De kerkenraad vervangt, wanneer de wraking wordt geaccepteerd, het gewraakte commissielid.